

denne, som den ærede Forslagsstiller gaaer ud paa at hævde, men for Sognenes Vedkom- mende eksisterer ikke engang denne Udvei; de kunne ikke gjøre det, idetmindste tør der ikke gjøres sikker Regning derpaa, undtagen de holde sig indenfor Grændsen af de Administrationer, som ere betroede deres Omraade, navnlig Fat- lig- og Skolevæsen og enkelte communale Ud- gifter, som specielle Love have hjemlet, men udenfor dette have de ikke nogenstomhelst Udvei til at faae gjort de Udgifter, som de maatte ansee fornødne for Communen. Der har navn- lig i de sidste Par Aar viist sig en temmelig alvorlig Trang til en saadan Bemyndigelse, idet der paa mange Steder har været Spørgs- maal om at staffe Vandsteder, navnlig Brønde og deslige, og man har været nødsaget til, for overhovedet at kunne fremskaffe dem, at sætte dem i Forbindelse med Brandforanstaltninger; det var den eneste Maade, hvorpaa man kunde faae Bemyndigelse til at staffe dem tilveie. Forøvrigt troer jeg, at de Foranstaltninger, man i Almindelighed har truffet i Sognene, nærmest have havt Hensyn til de sanitaire Forhold; men til at gjøre Udgifter, dertil har man ikke den ringeste Bemyndigelse. Jeg troer nu ikke, der kan være det Allerringeste at er- indre imod at tilstaae de mindre Communer en lige Bemyndigelse som den, der her er fore- slaet for Amtsrådene, nemlig indenfor Grænd- sen af en halv eller en heel Rigsdaler, eller hvad man maatte finde passende, at give Fri- hed til at udrede Udgifter, som maatte ansees nødvendige og billige for Communen. Naar jeg saaledes tør antage, at det er blevet klart, idetmindste for en stor Deel af Thingets ærede Medlemmer, at der i denne Bestemmelse ikke er nogen Begrænsning i den Communerne givne Frihed, men snarere en Udvidelse deraf, saa forekommer det mig, at man gjennem Be- tragtingen af denne Bestemmelse maa komme til den næste, at Udgifterne, forsaavidt de over- stridre de Beløb, hvortil der er lovlig Bemyn- digelse, maae paabehdes gjennem Lov. Efter min Overbeviisning bør, det første Princip's Rigtighed anerkjendt, den communale Bestyrelse ikke være afhængig af Administrationen, men af Lovens Bestemmelse, og der staaer da efter min Mening ikke nogen anden Veie aaben end

den, som her er foreslaet, eller ogsaa ved Lov at give Communerne fuldstændig Frihed; jeg tilstaaer imidlertid, at det sidste Expedient ikke forekommer mig at være heldigt eller tilraade- ligt. Jeg skal villig erkjende, at der maaskee for Tiden ikke er den ringeste Fare ved at give Communerne Frihed til at udskrive saameget de ville; thi jeg troer ikke, at nogen Commune for nærværende Tid let vilde falde paa at overdrive det eller udbyde det i en saadan Grad, at Rigsdagen vilde kunne misbillige det; men foruden at det for mig strider imod Begrebet om en Stat, og navnlig en constitutionel Stat, hvori vi have Bevillingsmyndighed, nemlig gjen- nem den lovgivende Magt, er det mig klart, at det strider mod Grundlovens § 96, der kun tilsi- ger Communerne Ret til, under Statens Tilfyn at bestyre deres egne Anliggender. Efter min Overbeviisning maa man fastholde de to Myndigheder, der ere nedlagte hos de communale Autoriteter; der er nemlig givet dem en administrativ Myndighed og tillige en skatteudskrivende eller, om man vil, en skatte- bevilgende Myndighed indenfor de af Loven fastsatte Grændser. Der er ganske vist ikke for Tiden nogen Udset til, at den sidste vilde blive misbrugt, men jeg troer dog, at man kunde tænke sig, at Forholdet kunde udvikle sig saa- ledes, at man kunde benytte den uden at tage tilbørligt Hensyn til Skattehernes Evne til at udrede Skatterne, og jeg troer, ved at henvise til forskjellige Kjøbstadcommuner, at kunne paa- vise Exempler, hvor man har ladet sig lede vel meget af det, der kan være nyttigt og hensigts- mæssigt for Communen, uden at tage tilstrække- ligt Hensyn til de Skattehendes Evne til at præstere Skatterne. Efter min Mening er det et meget væsentligt Moment i de Klager, der indkomme fra Kjøbstadcommunerne over, at de ere for stærkt beskattede. Jeg troer, at det er i en vis Henseende rigtigt, og at man maaskee lidt for meget har lagt Vægt paa, hvad man kan ansee for gavnligt og behageligt for Com- munen, og ikke taget tilbørligt Hensyn til, om der i Communen har været tilstrækkelig Evne til at betale. Jeg drifter mig ogsaa til at paa- staae, at det, at Beløbet skal udskrives ved Lov er den naturlige Udvikling af Forholdene, saa ledes som de ere. Jeg har allerede havt Lei-